

Sygn. akt VIII U 1342/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy J. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 29 kwietnia 2014 r. nr (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od 1 marca 2014 r.,
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego J. G. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt. VIII U 1342/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29.04.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. G. (G.) prawa do emerytury w oparciu o art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), ponieważ nie udowodnił on 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 8 lat i 1 miesiąc. ZUS nadmienił również, że skarżący wykazał staż sumaryczny okresów składkowych i nieskładkowych wynoszący 26 lat, 8 miesięcy i 16 dni.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. W uzasadnieniu skarżący podniósł, że posiada ponad 15-letni staż pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, przedkładając jednocześnie zaświadczenie z dnia 11.02.2014 r., wystawione przez (...) S.A. Oddział Kopalnia (...).

Odpowiadając na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji. W szczególności organ rentowy wyjaśnił, że nie znalazł podstaw by zaliczyć do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zatrudnienie ubezpieczonego przypadające od 16.07.1976 r. do 16.09.1984 r. na stanowisku kierowcy ciągnika na powierzchni, z uwagi na brak świadectwa pracy potwierdzającego szczególny charakter wówczas wykonywanej przez niego pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Ubezpieczony urodził się (...), a 60 lat ukończył 9.12.2013 r. W dniu 19.03.2014 r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Skarżący na dzień 1.01.1999 r. legitymuje się ponad 25-letnim stażem okresów składkowych i nieskładkowych. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

ZUS zaliczył skarżącemu do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych 8 lat i 1 miesiąc, co obejmuje następujące okresy zatrudnienia skarżącego w KWK (...) w Z.:

- od 17.09.1984 r. do 3.10.1988 r. jako konserwator maszyn i urządzeń przeróbki mechanicznej węgla,
- od 4.10.1988 r. do 30.04.1989 r. jako górnik ładowacz pod ziemią,
- od 1.05.1989 r. do 12.05.1993 r. jako ślusarz pod ziemią.

Za w/w okresy pracy KWK (...) S.A. Oddział KWK (...) w Z. wystawiła skarżącemu świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uwzględnił natomiast przy obliczaniu stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zatrudnienia od 16.07.1976 r. do 16.09.1984 r. w KWK (...) w Z., na stanowisku kierowcy ciągnika na powierzchni z powodu braku przedłożenia za w/w okres świadectwa pracy wykonywania w warunkach szczególnych.

W okresie spornym tj. **od 16.07.1976 r. do 16.09.1984 r.** odwołujący w związku ze swoim zatrudnieniem w KWK (...) w Z. pracował w charakterze kierowcy ciągnika na powierzchni. W/w oddział transportu dysponował ciągnikami m.in. firmy (...) w liczbie 5 oraz ciągnikami większych gabarytów w liczbie 2. Do zakresu obowiązków kierowców ciągników zatrudnionych w tym oddziale należał odbiór z bocznicy kolejowej na tzw. „placu drzewnym” materiałów budowlanych, a następnie ich rozwóz do oddziału budowlanego, gdzie składano te materiały oraz „pod szyb”. W okresie spornym, skarżący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy woził ciągnikiem: cement, wapno-zapakowane w worki, piasek, drzewo, muł, a także metalowe obudowy. Zasadniczo odwołujący nie rozładowywał ciągnika, nie uczestniczył też w załadunku, byli za to odpowiedzialni specjalnie do tego wyznaczeni pracownicy. Jedynie incydentalnie skarżący pomagał wyładować materiały, w razie gdy np. jeden z ładowaczy zasilających zespół odpowiedzialny za rozładunek był niepełny.

W związku z zatrudnieniem w okresie od 16.07.1976 r. do 16.09.1984 r. w KWK (...) w Z. ubezpieczonemu wydano zaświadczenie pracy z dnia 11.02.2014 r., wystawione przez (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) w Z.. W dokumencie tym stwierdzono, że ubezpieczony w związku z zatrudnieniem w w/w zakładzie pracy był zaszeregowany na następujących stanowiskach:

- **od 16.07.1976 r. do 16.09.1984 r.** jako kierowca ciągnika na powierzchni,
- od 17.09.1984 r. do 3.10.1988 r. jako mechanik operator na powierzchni,

- od 4.10.1988 r. do 30.04.1989 r. jako ładowacz pod ziemią,
- od 1.05.1989 r. do 12.05.1993 r. jako ślusarz pod ziemią.

Jak wynika z akt osobowych skarżącego, tj. kardeksu, skarżący w okresie od 16.07.1976 r. do 16.09.1984 r. pracował na kopalni jako kierowca ciągnika na powierzchni w oddziale MT.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o: akta organu rentowego; akta osobowe ubezpieczonego za okres jego zatrudnienia w (...) S.A. KWK "S.- M." od 16.07.1976 r. do 12.05.1993 r. (vide k. 10 a.s.), zaświadczenie (...) S.A. Oddział KWK (...) z dnia 11.02.2014 r. (vide k. 4 a.s.), zeznania świadków w osobach A. B. (vide k. 26 a.s.), J. P. (vide k. 26 a.s.); wyjaśnienia ubezpieczonego (vide k. 17 a.s.) oraz zeznania ubezpieczonego (vide k. 26 a.s.).

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę dla poczynienia rzetelnych ustaleń oraz wydania orzeczenia opartego na faktach. W szczególności za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków w osobach A. B. oraz J. P., którzy pracowali z odwołującym w okresie spornym w tym samym oddziale, a jeden z nich tak jak skarżący wykonywał czynności kierowcy ciągnika na powierzchni, co pozwala przyjąć, że w/w dysponują dostateczną wiedzą w przedmiocie rodzaju i zakresu wykonywanych przez ubezpieczonego prac.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści ust. 2 w/w przepisu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 w/w ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 powoływanego rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 - letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych

warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Natomiast jak stanowi § 1, ust. 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Plac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Z kolei treści wykazu A, dział VIII, poz. 3 stanowiącego załącznik do w/w rozporządzenia wynika, że „prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych”, stanowią prace wykonywane w warunkach szczególnych.

Jedyną okolicznością sporną w niniejszej sprawie pozostawał fakt posiadania przez ubezpieczonego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Jak wynika z postępowania dowodowego odwołujący w okresie spornym, tj. od **16.07.1976 r. do 16.09.1984 r.** w związku ze swoim zatrudnieniem w KWK (...) w Z. w dziale transportu, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewoził materiały budowlane ciągnikiem. Skarżący zasadniczo nie uczestniczył w czynnościach załadunku i rozładunku przewożonych materiałów, zajmowali się tym wyznaczeni do tego pracownicy. Ewentualne czynności z tym związane podejmował jedynie incydentalnie. Mając powyższe na uwadze, zasadnym jest przyjęcie, iż odwołujący wykonywał pracę w rozumieniu powoływanego uprzednio rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r., wymienioną w wykazie A, dziale VIII, poz. 3.

Bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, iż skarżący nie posiada za okres sporny świadectwa pracy wykonywania w warunkach szczególnych. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem, nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno - rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283). I tak Sąd w oparciu o akta osobowe ubezpieczonego w tym m.in. zapis w karcie, gdzie odnotowano pracę odwołującego w charakterze kierowcy ciągnika w okresie spornym, a także wiarygodne zeznania świadków ustalił, że od 17.09.1974 r. do 16.07.1984 r. skarżący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał czynności kierowcy ciągnika na powierzchni.

W zakresie ostatecznego wymiaru stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych udokumentowanego przez ubezpieczonego wskazać należy, że pracownicy zatrudnieni przy pracach z wykazu B mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych (w § 5-8a rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r.) dla prac wymienionych w tym wykazie, a w przypadku niespełnienia takich warunków - mogą uzyskać prawo do emerytury na tych samych warunkach, co pracownicy zatrudnieni przy pracach z wykazu A (przewidzianych w § 4 w/w rozporządzenia).

Powyższe jest istotne w niniejszej sprawie, albowiem, prace wykonywane przez skarżącego, a zakwalifikowane przez ZUS jako prace w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. zostały wymienione zarówno w wykazie A, tj. okresy pracy od 4.10.1988 r. do 30.04.1989 r. oraz od 1.05.1989 r. do 12.05.1993 r. jak i w wykazie B, tj. okres od 17.09.1984 r. do 3.10.1988 r. Dopuszczalnym jest zatem doliczenie do okresów wykonywania przez odwołującego prac wymienionych w wykazie A takich jak praca górnika ładowacza pod ziemią, ślusarza pod ziemią oraz kierowcy ciągnika na powierzchni, okresu pracy figurującej w wykazie B powoływanego rozporządzenia, tj. pracy konserwatora maszyn i urządzeń przeróbki mechanicznej węgla.

Reasumując, Sąd uznał, że po zsumowaniu okresu pracy ubezpieczonego wykonywanej w warunkach szczególnych uznanego przez ZUS z okresem spornym zaliczonym przez Sąd do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, odwołujący wykazał wymagany 15-letni staż pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił wszystkie warunki uprawniające go do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie i zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od 1.03.2014 r., orzekając jak w punkcie pierwszym wyroku. Z kolei w punkcie drugim zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

SSO Janina Kościelniak